

Sygn. akt: XI 1Ca 508/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie XI Wydział Cywilny – Rodzinny Sekcja ds. Odwoławczych

w następującym składzie:

Przewodniczący : SSO Iwona Ducka

Sędziowie : SO Jadwiga Osuchowa (sprawozdawca)

SO Andrzej Maśnica

Protokolant Marzena Potaczek

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2013 r. w K.na rozprawie

sprawy z powództwa ***O. S. i K. S.***

przeciwko ***L. S.***

o zmianę orzeczenia w zakresie alimentów

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie

z dnia 14 maja 2013 r. ***sygn. akt. III RC 510/11/S***

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punkcie I. zastępuje kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych kwotą 1600 (jeden tysiąc sześćset) złotych;

- w punkcie II. zastępuje kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych kwotą 1600 (jeden tysiąc sześćset) złotych;

- w punkcie IV. kwotę 840 (osiemset czterdzieści) złotych zastępuje kwotą 1400 (jeden tysiąc czterysta) złotych;

2. w pozostałym zakresie apelację powodów oddala;

3. apelację pozwanego oddala w całości;

4. koszty zastępstwa adwokackiego za drugą instancję wzajemnie znosi.

XI 1 Ca 508/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie wyrokiem z dnia 14 maja 2013 roku wydanym do sygn. III RC 510/11/S w sprawie z powództwa O. S. i K. S. przeciwko L. S. o zmianę orzeczenia w zakresie alimentów zasądził

od pozwanego na rzecz każdego z powodów tytułem alimentów kwotę po 1200 zł miesięcznie, oddalił powództwa w pozostałym zakresie, nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 840 zł tytułem opłaty oraz 6 zł za tytuł wykonawczy, koszty postępowania pomiędzy stronami wzajemnie zniósł i nadał wyrokowi w punktach I i II uwzględniających częściowo powództwa rygor natychmiastowej wykonalności.

Wydając powyższe orzeczenie oparł się Sąd Rejonowy na następujących ustaleniach faktycznych: powodowie O. S. i K. S. pochodzą z rozwiedzionego małżeństwa B. S. i L. S.. Rozwód orzeczony został w dniu 30 września 2002 roku i zasądzone zostały wyrokiem rozwodowym alimenty w kwocie po 500 zł na każdego z małoletnich wówczas powodów. Alimenty pozwany płacił regularnie, do czasu wniesienia powództw o podwyższenie alimentów pozwany przekazywał synom dodatkowe kwoty 200-300 zł z okazji świąt powodów czy też okazji mikołajowych. Również na 18 urodziny każdego z powodów pozwany przekazał synom po 3000 zł.

Powód K. S. jest studentem stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Pedagogicznym, natomiast O. w chwili orzekania przez Sąd I-ej instancji był uczniem klasy maturalnej, obecnie zaś podjął studia na (...). Obaj powodowie pozostają od lat pod opieką psychiatry w związku z zaburzeniami nerwicowymi i depresją. Matka powodów ponosi koszty związane z wizytami u lekarzy i zakupem leków, przeciętnie miesięcznie są to wydatki po 250 zł. O. S. powinien mieć zakupiony aparat ortodontyczny, zaś K. cierpi na alergię. Obaj powodowie zamieszkują wraz z matką B. S. w mieszkaniu o powierzchni 66 m², stanowiącym własność B. S., której w ponoszeniu kosztów utrzymania pomaga ze swojej emerytury ojciec, a dziadek macierzysty powodów. Przeciętnie miesięcznie przekazuje on córce kwotę 800 zł. B. S. jest z zawodu nauczycielem, do roku 2010 uzyskiwała dochód w kwocie 4300 zł, od lipca do września 2011 roku była zarejestrowana jako osoba bezrobotna i pobierała zasiłek. Obecnie uzyskuje dochody netto w kwocie 1700 zł z umowy o dzieło i w kwocie 300 zł z tytułu umowy o pracę. B. S. ponosi wszystkie koszty związane z utrzymaniem mieszkania i mediami. Według matki powodów koszt zakupu żywienia dla każdego z synów to kwota po 1000 zł miesięcznie, wydatki na odzież i obuwiu to dalsze kwoty po 350 zł, środki czystości po 250 zł.

Pozwany natomiast zawarł w roku 2004 kolejny związek małżeński, ze związku tego pochodzi dwoje dzieci w wieku 7 lat i 10 miesięcy. Starsze dziecko pozwanego leczone było w związku ze zdiagnozowanym nowotworem oczodołu, po przebytej chorobie nowotworowej ma obecnie problemy z poruszaniem się a także problemy psychologiczne. Pozostaje pod stałą opieką lekarską, koszt sprowadzanego z Niemiec leku to wydatek około 100 €. Obecna żona pozwanego była zatrudniona w Urzędzie Kontroli Skarbowej, zarabiała tam około 2500-3000 zł miesięcznie. Obecnie przebywa na urlopie wychowawczym po urodzeniu drugiego dziecka. Pozwany wraz ze swoją obecną rodziną mieszka w domu o powierzchni 164 m² posadowionym na działce o powierzchni 38 a. Pracuje w firmie (...), osiąga miesięcznie zarobki netto 5600 i na ¼ etatu w firmie (...) w kwocie netto 500 zł. Wcześniej otrzymywał pozwany premie za wykonane zadania i tak np. w 2011 roku otrzymał premię w kwocie 40.000 zł (była to jednak premia po zakończeniu projektu 10 lat trwającego). Pozwany przeszedł operację pęcherzyka żółciowego, w wyniku komplikacji po przebytym zabiegu cierpi na zaburzenie jelitowe, ma również problemy ortopedyczne i skierowanie na operację kolana.

Opierając się na przytoczonych powyżej ustaleniach Sąd Rejonowy uznał, że koszt utrzymania, a w tym przede wszystkim wysokość uzasadnionych potrzeb każdego z powodów wzrosły niezaprzeczalnie od momentu rozwodu ich rodziców. Obecnie obaj powodowie są studentami, co wiąże się z określonymi wydatkami. Nie bez znaczenia jest również stan ich zdrowia, bowiem kiedy stany depresyjne ulegają zaostrzeniu powodowie nie mają żadnych szans na podjęcie prac, które zwyczajowo wykonują studenci. Sytuacja materialna ich ojca – jak wynika z załączonych wydruków rozliczeń podatkowych – jest znacznie lepsza od tej, jaką starał się on zaprezentować w pismach i zeznaniach, stąd też podwyższenie przez Sąd Rejonowy alimentów nastąpiło do kwoty po 1200 zł miesięcznie na rzecz każdego z powodów.

Z orzeczeniem Sądu Rejonowego nie zgodzili się zarówno powodowie jak też i pozwany.

Powodowie w apelacji sporządzonej przez profesjonalnego pełnomocnika zarzucili, że doszło w niniejszej sprawie do sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez błędne wyliczenie podawanych usprawiedliwionych potrzeb powodów, albowiem nie zamykają się one kwotą 1500 zł miesięcznie,

przyjęcie zdecydowanie zaniżonych dochodów pozwanego, nieustalenie, że pozwany od czasu wniesienia pozwu zaprzestał całkowicie łożenia dodatkowych kwot na rzecz powodów, nieustalenie, że powodowie nie otrzymują obecnie żadnej pomocy finansowej ze strony dziadka macierzystego, wobec znacznego pogorszenia się stanu jego zdrowia, nieuwzględnienie kosztów wizyt lekarskich niezbędnych dla zdrowia obu powodów. Ponadto w apelacji powodów znalazły się zarzuty dotyczące naruszenia przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 135 kro poprzez niewystarczające wskazanie i określenie wysokości usprawiedliwionych potrzeb powodów wiążących się z wiekiem powodów i stanem ich zdrowia oraz art. 135 § 1 kro. Zarzucili również powodowie naruszenie prawa procesowego, a w szczególności:

- art. 233 § 1 kpc – polegające na braku wszechstronnego i wnikliwego rozważenia zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego

-art. 98 kpc poprzez nieobciążenie pozwanego kosztami postępowania w sytuacji, kiedy powództwo przez pozwanego powinno być uwzględnione w całości a pozwany dał powód do wytoczenia powództwa.

W oparciu o podniesione zarzuty domagali się powodowie zmiany zaskarżonego wyroku przez zasądzenie na rzecz każdego z nich kwoty po 3.400 zł miesięcznie ponad kwotę już zasądzonych alimentów oraz zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje wobec norm przepisanych. Alternatywnie domagają się powodowie uchylecia zaskarżonej części wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego.

Wnieśli również powodowie o oddalenie w całości apelacji pozwanego.

Pozwany natomiast w swojej apelacji sporządzonej również przez profesjonalnego pełnomocnika zarzucił, że przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia doszło do naruszenia art. 233 kpc poprzez:

-odmówienie wiary zeznaniom pozwanego w części dotyczącej jego miesięcznych wydatków związanych z utrzymaniem domu, leczeniem córki z uwagi na fakt, iż jest jedynym żywicielem czteroosobowej rodziny

-nieuwzględnienie faktycznych możliwości zarobkowych matki powodów

-niewystarczające uzasadnienie w jakiej części i w jakim zakresie uznał Sąd zeznanie świadków i stron za nieprzydatne do rozstrzygnięcia sprawy

-brak wskazania w jakiej wysokości uznał Sąd obowiązek alimentacyjny matki powodów.

Zarzucił również pozwany naruszenie prawa materialnego, a to art. 135 § 1 kro poprzez uznanie, że możliwości zarobkowe pozwanego uzasadniają przyjęcie obowiązku alimentacyjnego na rzecz powodów w kwocie po 1.200 zł na rzecz każdego z nich.

W oparciu o przedstawione wyżej zarzuty domaga się pozwany w apelacji zmiany zaskarżonego wyroku przez obniżenie zasądzonych na rzecz powodów alimentów do kwot po 800 zł miesięcznie dla każdego z powodów, zasądzenie kosztów procesowych zgodnie z procedurą, ewentualnie uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia o kosztach instancji odwoławczej.

Jednocześnie wniósł pozwany o oddalenie w całości apelacji powodów.

Rozpoznając obie apelacje Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja powodów jest częściowo uzasadniona, albowiem nie może budzić najmniejszych nawet wątpliwości, że koszty utrzymania powodów będących dziećmi w okresie rozvodu ich rodziców, a obecnie koszty utrzymania dorosłych mężczyzn- studentów różnią się od siebie diametralnie. Obaj powodowie studiują, obaj również cierpią na poważne problemy zdrowotne związane z depresją. Konieczne jest stałe monitorowanie stanu ich zdrowia psychicznego,

mające na celu zapobieżenie rozwojowi niesłyszanie niebezpiecznej choroby. K. S. jest alergikiem, O. ma problemy natury ortodontycznej. Matka obu powodów – wbrew twierdzeniom zawartym w apelacji pozwanego – nie ma obecnie większych niż uprzednio możliwości zarobkowych, powszechnie bowiem znane są rozmiary zwolnień z pracy nauczycieli. Pozwany choć bardzo starał się wykazać swoje problemy finansowe, to jednakże nie przedstawił żadnego dokumentu potwierdzającego aktualną wysokość kosztów związanych z leczeniem córki. Rozliczenie podatkowe przedstawione przez pozwanego jednoznacznie wskazuje na jego większe niż deklarowane w czasie przesłuchania dochody. Pozwany zresztą wykazał również brak ze swej strony dobrej woli, kiedy to po wniesieniu powództwa przez synów zaprzestał udzielania im wsparcia poza kwotą zasądzonych alimentów po 500 zł, kwota ta w odniesieniu do potrzeb i wieku powodów musiała przecież również i dla pozwanego wydawać się bardzo niska. Koszt utrzymania każdego z powodów niewątpliwie wynosi kwotę około 2000 – 2.200 zł miesięcznie, a zatem pozwany jako rodzic o niezaprzeczalnie większych dochodach od ich matki winien partycypować w kosztach utrzymania synów kwotą po 1600 zł miesięcznie zgodnie z zasadą równej stopy życiowej dzieci z rodzicami po rozwodzie.

Z przyczyn powyżej przedstawionych Sąd Okręgowy zmienił orzeczenie po rozpoznaniu apelacji powodów po myśli art. 386 § 1 kpc natomiast oddalił apelację pozwanego po myśli art. 385 kpc jako całkowicie bezzasadną. Zmieniono stosownie do zasądzonych kwot wysokość opłaty, jaką winien uiścić pozwany. Natomiast wobec faktu, że różnica wysokości pomiędzy żądaniem apelacji stron była stosunkowo znaczna, koszty zastępstwa wzajemnie zostały zniesione.